

Protocol de prevenció i actuació davant de situacions d'assetjament

Comissió de Feminismes d'Entrepobles/Entrepueblos/Entrepobos/Herriarte

Sabem que la lluita contra la violència de gènere sempre ha constituït una constant en el treball d'Entrepobles, amb organitzacions de dones d'aquí i als països on treballem, i que forma part de l'essència de la nostra organització acompanyar processos d'emancipació i apoderament de persones i grups. L'obstinació en la defensa dels drets sexuals i reproductius ha estat central, no només al nostre acompanyament solidari, sinó també en algunes investigacions realitzades¹ a la recerca d'indicadors de violència masclista i de respostes que es tradueixin en accions sistemàtiques per a la seva eradicació.

Per tot això tenim la ferma convicció que qualsevol tipus d'assetjament atempta contra els principis estratègics d'una organització com la nostra i els valors que la sustenten.

Des d'aquestes premisses i per respondre a alguna demanda que es començava a entreveure, ens plantegem elaborar un Protocol que té com a principal objectiu assumir la responsabilitat de procurar un entorn en el que resultin inacceptables les conductes que puguin ser constitutives d'assetjament, i s'estructura en cinc apartats, dedicats als següents temes:

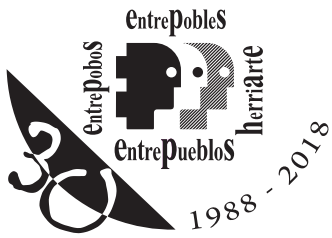
- Definicions (conceptualització): tipus d'assetjament
- Conseqüències o impacte que té l'assetjament a la persona assetjada i en l'organització:

- Objecte i àmbit d'aplicació del protocol
- Mesures de prevenció.
- Mesures d'actuació per eliminar l'assetjament.

Al començament del document s'inclou un quadre que recull la normativa reguladora de les conductes d'assetjament, des de l'àmbit europeu a l'estatal. Tanmateix, per a totes les persones que hem contribuït a la seva elaboració la part més important és el treball de sensibilització i formació que es planteja, dirigit a totes les persones d'Entrepobles i a les de les nostres contraparts, mitjançant el qual s'intenten prevenir les conductes d'assetjament.

A més, s'estableixen altres mesures de prevenció, entre de les quals cal destacar la creació d'una *Comissió de Bons Tractes*, que té com a funcions fonamentals atendre les persones que denuncien, garantint que se'ls doni una resposta àgil i eficaç, així com investigar sobre els fets denunciats i elaborar un informe de conclusions sobre el cas:

1. *Violències contra les dones en el món: Diversitat de mirades i estratègies per afrontar-les:* <http://www.entrepobles.org/index.php/publicaciones/2634-violencia-contra-mujeres-estrategias>

*El Protocol s'ha
elaborat a la
Comissió de
Feminismes, obert
a aportacions i
reflexions*

El Protocol s'ha elaborat al llarg de diversos mesos per un petit grup de companyes, totes elles pertanyents a la Comissió de Feminismes, restant obert a altres aportacions i reflexions. Les reunions s'han fet majoritàriament no presencials, establint-se un repartiment de tasques, que requerien llegir detingudament altres protocols i articles elaborats per sindicats o organitzacions socials, reflexionar-hi i posar en comú aquestes reflexions per decidir els continguts que tenien sentit dins nostre protocol, perquè responien a l'especificitat d'una organització com Entrepobles.

Així vam poder tenir-lo finalitzat per l'Assemblea de Sevilla, el passat mes de maig, on es va presentar el document com-

plet per a la seva aprovació i, al seu torn, es va dedicar un espai a realitzar una exposició oral sintetitzada del seu contingut, que va permetre recollir aportacions, reflexions i suggeriments: El Protocol va ser aprovat en les seves línies generals en aquesta Assemblea, assumint el grup redactor la responsabilitat d'incorporar les aportacions que, sens dubte, contribuirien a millorar-lo.

En el moment actual, un cop incorporats els canvis suggerits, ens trobem en la fase de difondre-ho, ja que està pensat perquè sigui conegut per tota l'organització: base social, persones contractades i qualsevol altra persona que col·labori amb Entrepobles. La nostra intenció és sintetitzar-lo en un format que resulti clar i atractiu per a la seva lectura. ■

FEMINISMES

Dones i conflictes ecoterritorials. Impactes, estratègies, resistències

Clara Ruiz

*«Els conflictes
socials
ecoterritorials
són el gran
problema
llatinoamericà
del segle XXI.
El sol fet
d'aixecar la veu
contra aquest
model implica
estigmatització,
criminalització i
mort»*

«A l'Amèrica Llatina les dones vivim als nostres cossos, les nostres ments, els nostres fills i filles, els nostres territoris, les múltiples violències del model de desenvolupament del capitalisme extractivista, imposat els últims vint anys al Sud Global».

Entrepobles, després de casi trenta anys d'agermanar-nos amb les lluites dels moviments socials del sud en la defensa dels seus drets, venim constatant que els països d'Amèrica Llatina, obeint a les grans elits econòmiques que organitzen el món per a enriquir-se i acumular, basen les seves polítiques en l'extracció de recursos naturals sense promoure veritables polítiques estructurals que posin fi a la desigualtat i la pobresa, i afectant de forma especialment greu a les dones, els pobles indígenes, i organitzacions que defensen els seus territoris. Com diu Rocío Silva: «Els conflictes socials ecoterritorials són el gran problema llatinoamericà del segle XXI. El sol fet d'aixecar la veu contra aquest model implica estigmatització, criminalització i mort».

El Perú no escapa d'aquesta lògica. Allà estem acompanyant a les dones que lluiten contra una vida lliure de violències, defensant el seu cos i el seu dret a decidir sobre aquest, als pobles indígenes que defensen

els seus territoris, i als defensors/es de drets humans, que exerceixen el seu dret a la llibertat d'expressió i a la protesta.

En aquest camí, i sentint la necessitat de treballar en aliança amb altres organitzacions del sud i del nord, des del 2014 venim executant un Conveni juntament amb Aieti, la Coordinadora Nacional de Drets Humans, Demus i Flora Tristán.

Durant aquests anys, hem anat reflexionant sobre com ve impactant a la vida de les dones la posada en pràctica d'aquest model extractivista al Perú. Considerant aquest un aspecte clau, i posant en contacte l'agenda del moviment feminista, el moviment de drets humans i el de defensa del territori, vam decidir impulsar una publicació que recollís tot allò escrit anteriorment, realitzant noves aportacions, centrant-nos en alguns territoris concrets on treballem (amazònics i andins), i a partir de testimonis de dones que hem anat coneixent a les seves diferents lluites.